

Ze0043 Integrovaná terénní výuka – Jedovnice

ZeP0154 Užitečná věda – klíč k udržitelnému rozvoji (volitelný předmět)

9. 9. – 13. 9. 2019

Integrovaná terénní výuka

Didaktika geografie začíná soustředěnou výukou, předmětem **Integrovaná terénní výuka** a v roce 2019 současně s volitelným předmětem **Užitečná věda – klíč k udržitelnému rozvoji**. Tato terénní praxe je v různých obměnách od roku 1996 součástí studijních programů učitelství zeměpisu na PdF MU. Přibližný program, který se doplňuje a mění lze najít rovněž na: <http://educoland.muni.cz/geografie/nove-metody/>. Studenti se učí, jak pracovat v krajině na odborném pracovišti PdF MU. Pro studijní program je to zároveň i adaptační kurz, na kterém by se měli studenti vzájemně poznat, a to i se svými učiteli.

Teoretická východiska ke skladbě rámcového programu

Program je koncipovaný tak, aby se všechny plánované činnosti logicky doplňovaly. V pěti dnech nelze probrat vše, co se dá v daných lokalitách procvičit. Nejde jen o ukázkou a naznačení možností práce v terénu, ale jde především o to, že připravené činnosti navazují na výuku ve škole a terén je příležitostí k jejich procvičení a upevnění. Úvodní den je spojený s přesunem do místa terénní výuky. Jedná se u studentů především o pasivní činnost, která je spojená s orientací v širším rámci krajiny, kde bude výuka probíhat. Jejich úkolem je sledovat a zaznamenávat trasu a dokumentovat navštívené lokality. Studenti sledují krajinu v reálném prostředí, na mapách, pořizují fotodokumentaci a vedou si terénní deník. Každá skupina si jednotlivé dny zaznamená do terénního deníku a připravených pracovních listů. Na závěr praxe představí ucelenou prezentaci, která bude zachycovat činnost jednotlivých dní. Výstupy v mateřském jazyce budou doplněné anglickými anotacemi. Odpolední a podvečerní program je spojený s opakováním práce s GPS a opakováním orientace podle mapy a buzoly. Obě dovednosti budou využité při dalších aktivitách. Vzhledem k absolvování dosavadní terénní výuky by mělo jít zejména o „oživení“ těchto činností. Mapu na OB využijí dále při přesunu na historicko-geografickou část, stanice GPS použijí při činnosti, která hodnotí činnost lidí ve sledované oblasti a další práci s mapou – orientaci, čtení mapy, analýzu mapy a tvorbu mapy si procvičí u činností, které řeší reálné úkoly v krajině. Ke všem činnostem je další řada mapových podkladů a pomůcek, které si zaznamenají do svých deníků, aby dostali základní představu o tom, co vše je nutné zajistit pro realizaci terénní výuky včetně **Atlasu pro terénní výuku a outdoorové aktivity**. Na fakultě se pak budeme následně zabývat tvorbou přípravy na jednotlivé činnosti, které studenti během výuky absolvovali – viz příloha. Je třeba si uvědomit, že tato dlouhodobé formě terénní výuky předchází její krátkodobé formy, při kterých se žáci a studenti naučí základním technikám práce v terénu. Tyto pak budou automaticky používat k samostatné badatelské činnosti na komplexních úkolech podle zaměření terénní výuky. Mějme rovněž na vědomí i fakt, že jakákoliv práce v terénu je automaticky spojena s využíváním mezipředmětových vazeb. Tyto nemusejí být učitelem zvlášť zdůrazňovány, protože automaticky vyplývají z pobytu mimo školu.

POKYNY K TERÉNNÍ PRAXI

Cena terénní praxe: **2 200 Kč** včetně dopravy autobusem na první den, studijních materiálů, ubytování v ATC s polopenzí – bungalov s kuchyňkou, sprchami a sociálním zařízením (pro 5 osob), vstupy do jeskyně Výpustek, do mlýna v Rudici, občerstvení z regionálních produktů a teambuilding. Doprava zpět je individuální.

Přihlášky a placení: Pokud někdo ví, že se praxe nemůže zúčastnit, sdělte to na evhofmann@seznam.cz. Zároveň se odregistrujte, ale praxi budete absolvovat v plném rozsahu ve stejném termínu příští rok. **Platit budete na místě při prezenci.**

Harmonogram

Pondělí (9. září 2019):

8.30 – sraz před budovou Poříčí 9

9.00–16.00 – autobus – Brno, Dražanská vrchovina, Moravský kras

Brno–Útěchov–Adamov–Josefov–Olomučany–Blansko–Těchov–Veselice–Sloup u Macochy–Šošůvka–Helišova skála–Holštejn–Baldovec–Kojál–Krásensko–Podomí–Senetářov–Kotvrdovice–Jedovnice.

17.00–17.30 – ubytování

18.00 – večeře

18.30–19.30 – úvodní slovo k účelu terénního pracoviště, předání materiálů, příprava na další den

19.30–20.30 – úvodní geocaching – seznámení s okolím ATC Olšovec

Úterý (10. září 2019):

8.00 – snídaně

9.00–15.00 – vliv krajiny na člověka (a naopak) – práce s GPS – samostatná práce

15.30–18.00 – orientace v terénu podle mapy na orientační běh

18.00 – večeře, sportovní podvečer – netradiční hry

19.00–20.00 – kompletace materiálů – fotodokumentace, pracovní listy, videosekvence, prezentace

Středa (11. září 2019):

8.00 – snídaně

9.00–17.00 – historicko-geografická část – Křtiny, Výpustek – přesun autobusem IDS Výpustek – Křtiny – Bystřec – přesun podle mapy na orientační běh, záznam trasy (mapa, GPS, mobil)

18.00 – večeře

18.45–19.30 – sportovní podvečer

20.00 – kompletace materiálů z uplynulého dne – fotodokumentace, pracovní listy, videosekvence, prezentace

Čtvrtek (12. září 2019)

8.00 – snídaně

Rozdělení do skupin A–C

9.00–15.00 – řešení případových studií (téma pro každou skupinu bude upřesněno na místě)

15.00–18.00 – kompletace materiálů, příprava prezentace výsledků.

18.00 – večeře

18.45–20.00 – příprava na společenský večer

20.00 – teambuilding – společenský večer

Pátek (13. září 2019)

8.00 – snídaně

9.30 – vyklizení ubytování

10.00–12.00 – závěrečné prezentace jednotlivých skupin a ukončení terénní výuky

Nezapomeňte s sebou:

Vybavení pro práci v terénu do jakéhokoliv počasí!!!

Vybavení geografa pro práci v terénu do sledované oblasti. Vlastní mapové podklady – Okolí Brna – Moravský kras, okolí obce Jedovnice, buzolu!!!

Do svých mobilních zařízení si nahrajete aplikaci Mapy.cz – stáhněte offline mapu JMK (seznamte se s funkcí Stopař) a Clinometr Další aplikace budou upřesněny vždy večer před činností na další den. V areálu je free Wi-Fi.

Učitelé:

RNDr. Hana Svobodová, Ph.D., doc. Mgr. Petr Knecht, Ph.D., Mgr. Radek Durna,
Mgr. Darina Mísařová, Ph.D., Mgr. Jana Petráková, Mgr. Veronika Korvasová

doc. PaedDr. Eduard Hofmann, CSc.
vedoucí terénní praxe